

Hva lærer legestudentene om amalgam?

Ved avsluttende eksamen i fysiologi for legestudentene i Trondheim våren 2005 inngikk MCQ (spørsmål med svaralternativer) som en del av oppgaven. Ett av spørsmålene angikk amalgam som en potensiell årsaksfaktor til symptomer knyttet til nervesystemet. (Se oppgavetekst og svaralternativer nedenfor.)

«Oppgave

Harald Knutsen er 56 år og har et betydelig antall amalgamfyllinger bl.a. i tyggeflatene. De siste årene synes han selv at hukommelsen er blitt dårligere, han sover dårligere, han skjelver på hendene og familien sier han er blitt svært irritabel. Han har lest at det kan være kvikksølv frisatt fra amalgam som kan forårsake slike plager. Hans tannlege som er tilhenger av amalgam som fyllingsmateriale, avviser at kvikksølv kan være årsak til mannens problemer. Han kommer til deg, som sin faste allmennlege og ber om en utredning. Hva er best måte å respondere på?

A. Du støtter tannlegen og avviser ytterligere utredning av mulig amalgam-skade.

- B. Du sender pasienten til utredning hos nevrolog.
- C. Du tar prøver av hår, blod og morgenurin for analyse av kvikksølv.
- D. Du avtaler med pasient og hans tannlege om å bytte ut en stor fylling i tyggeflate for deretter å vurdere videre tiltak.
- E. Du ber pasienten bytte tannlege og erstatte de store amalgamfyllingene med et annet materiale.»

Det er spennende å reflektere over denne problemstillingen med tanke på hvordan leger og studenter tenker om amalgamspørsmålet.

Er det riktig å stille denne type spørsmål med fem svaralternativer, hvor bare ett alternativ er riktig og fire feil? Ved denne typen oppgaver har studenten ikke mulighet til å begrunne sitt svar. En absolutt sannhet og et riktig svar finnes ikke på nevnte problem og det bør derfor vurderes om denne type oppgave er riktig ved en så viktig eksamen.

Vil det være riktig at legen overprøver tannlegens vurdering? Det bør forventes at tannlegen kjenner pasienten og kan vurdere hans psykiske og fysiske

legning. Dermed bør man forvente at tannlegen også kjenner de toksikologiske og meget omdiskuterte effekter av kvikksølvfrisetting fra fyllinger. Det er naturlig å spørre om legene generelt kjenner den forskning og den diskusjon som ligger til grunn for offentlige anbefalinger i vårt eget og i andre land?

De nevnte symptomene kan ha sin årsak i en rekke nevrologiske degenerative sykdomstilstander. Det synes derfor naturlig at primærlegen også foretar undersøkelser med tanke på å utelukke slike tilstander og at slike undersøkelser bør gå hånd i hånd med eventuelle utskiftninger av fyllinger.

Hva ville du ha valgt av disse svaralternativene?

Bjørn Joh. Fuglem

Adresse: Selbutorget, 7580 Selbu